

บทที่ 4

ผลประโยชน์ที่สหรัฐอเมริกาได้จากยุโรปในการคงสมาชิกภาพในองค์การเนโต

ความจำเป็นประการหนึ่งที่ทำให้องค์การเนโตต้องปรับเปลี่ยนบทบาททางด้านความมั่นคง ภายหลังจากล่มสลายของระบบสังคมนิยมในภูมิภาคยุโรปตะวันออกก็เพื่อรักษาความอยู่รอดของ องค์การและให้สามารถดำเนินบทบาทต่อไปได้ในสภาวะการณ์ความมั่นคงในยุคหลังสงครามเย็น แต่ ในขณะเดียวกันอาจตั้งข้อสังเกตได้ว่า บทบาทขององค์การเนโตนับตั้งแต่ ค.ศ.1990 เป็นต้นมา มีความสอดคล้องกับผลประโยชน์ของประเทศต่างๆ ในสองฝากฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติกด้วย ดังนั้น การนำเสนอในบทนี้จะเป็นการวิเคราะห์ให้เห็นว่า การดำเนินบทบาทใหม่ขององค์การเนโตภาย หลังการสิ้นสุดของสงครามเย็นเป็นไปเพื่อตอบสนองผลประโยชน์ของรัฐ ซึ่งในที่นี้ก็คือผลประโยชน์ของ รัฐมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกา

4.1 ความหมายและความสำคัญของผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐอเมริกา

ก่อนที่จะได้กล่าวถึงผลประโยชน์ที่สหรัฐอเมริกาได้รับจากยุโรปจึงควรที่จะทราบก่อนว่า สหรัฐอเมริกาให้ความหมายหรือความสำคัญกับผลประโยชน์แห่งชาติอย่างไร มีสิ่งใดเป็นค่านิยมพื้นฐานของผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐอเมริกาที่มีผลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศ

ค่านิยมพื้นฐานที่มีผลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในการดำเนิน ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้แก่¹

ประการที่หนึ่ง สิทธิของการตัดสินใจด้วยตนเอง (right of self-determination) เนื่องจาก ทุกประเทศมีสิทธิในการตัดสินใจกำหนดนโยบายและรัฐบาลของตนเองตามที่เห็นว่าเหมาะสม สิ่ง สำคัญที่อยู่ภายในแต่ละประเทศนั้นก็คือประชาชนภายในประเทศเป็นผู้ใช้สิทธิในการตัดสินใจนี้ โดยผ่านการเลือกตั้งที่มีความอิสระ ความยุติธรรม ภายใกรอบของกฎหมายและสันติภาพ

ประการที่สอง สิทธิที่มีอยู่ภายในแต่ละบุคคลในการที่จะมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น มีความสัมพันธ์กับระบบการเมืองและระเบียบของสังคม แต่ละบุคคลมีสิทธิที่จะสร้างความสัมพันธ์โดยไม่มี สิ่งกีดขวาง เพื่อที่จะป้องกันบุคคลอื่นและประเทศของตน

ประการที่สาม สิทธิของประชาชนในการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล โดยถือว่าเป็นสิ่งที่อิสระ ซึ่ง ทำให้นโยบายและกฎระเบียบต่างๆที่รัฐบาลกำหนดจะต้องเป็นไปอย่างเปิดเผย การตัดสินใจ

¹ Charles W. Kegley, Jr., and Eugene R. Wittkopf, eds., *The Domestic Sources of American Foreign Policy : Insights and Evidence*, (New York : St. Martin's Press, 1988), pp. 35 – 36.

กำหนดนโยบายต้องเปิดรับความเห็นจากกลุ่มต่างๆและเข้าถึงประชาชน ซึ่งเป็นจุดสำคัญของระบบเปิด

ประการที่สี่ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการทูตต้องอยู่บนพื้นฐานของการยอมรับกฎเกณฑ์ซึ่งกันและกัน เนื่องจากนโยบายต่างประเทศและความเปลี่ยนแปลงต่างๆในระบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมักเกิดขึ้นจากแต่ละประเทศมีค่านิยมทั้ง 3 ข้อข้างต้น เช่น การเจรจากันอย่างมีเหตุผลระหว่างประเทศเป็นค่านิยมพื้นฐานที่นำมาซึ่งสันติภาพ แต่อย่างไรก็ตามในบางครั้งการทำสงครามก็สามารถยอมรับได้หากเป็นการกระทำที่มีความชัดเจนว่าอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันประเทศ

ประการที่ห้า ประเทศที่มีค่านิยมสอดคล้องกับสหรัฐอเมริกาจะได้รับการสนับสนุนอย่างดีที่สุด

ประการที่หก มนุษยธรรมเป็นสิ่งที่ฝังรากอยู่ในค่านิยมต่างๆของชาวอเมริกัน ซึ่งจะอ่อนไหวไปตามสภาพและสถานะของแต่ละบุคคล ซึ่งก็จะมีผลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาลด้วย

จากค่านิยมต่างๆที่กล่าวมานั้น ชาวอเมริกันจะแสดงออกมาทางผลประโยชน์แห่งชาติซึ่งในด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผลประโยชน์แห่งชาติเหล่านี้จะเป็นไปในทางสร้างสรรค์และทำให้มีอยู่ตลอดไปของสันติภาพ ตลอดจนการสนับสนุนส่งเสริมและขยายประชาธิปไตยและระบบเปิดด้วย อย่างไรก็ตามแก่นที่สำคัญของผลประโยชน์แห่งชาติของชาวอเมริกันก็คือ ความอยู่รอดของประเทศชาติและกฎระเบียบทางการเมืองของสหรัฐอเมริกา โดยความอยู่รอดที่กล่าวถึงนี้ได้จำกัดอยู่เพียงการป้องกันพรมแดนของประเทศเมื่อมีวิกฤตการณ์มาถึงเท่านั้น แต่ความมั่นคงของชาติคือความมั่นใจของประชาชนในชาติว่ามีความสามารถทางทหารและนโยบายที่มีประสิทธิภาพที่จะป้องกันศัตรูจากการใช้กำลังเพื่อการป้องกันผลประโยชน์แห่งชาติ²

อย่างไรก็ตาม ค่านิยมของประเทศหนึ่งไม่สามารถที่จะใช้เรียกหรือเอาเปรียบกับประเทศอื่นๆได้ นอกจากมีเหตุผลที่ชัดเจนต่อความอยู่รอด ดังนั้นค่านิยมของชาวอเมริกันก็ไม่สามารถเรียกหรือเอาเปรียบประเทศอื่นได้เช่นกัน ซึ่งทำให้นโยบายต่างประเทศส่วนใหญ่ที่ออกมาจะมีลักษณะปราณีประนอม เจรจาต่อรอง และพลวัตรของการให้และรับ เพื่อเป็นการดำเนินการตามนโยบายต่างประเทศด้านความมั่นคง

² Sam C. Sarkesian, *US National Security Policy Makers, Processes, and Politics*, (London : Lynne Rienner Publishers, 1989), p. 8.

ดังนั้น ความมั่นคงของชาติจึงสามารถมองได้ใน 2 มิติ โดยอยู่บนพื้นฐานของค่านิยมคือทางด้านกายภาพและด้านจิตวิทยา โดยทางกายภาพก็คือ ความเข้มแข็งและความสามารถทางการทหารของประเทศในการที่จะประสบความสำเร็จจากการทำทลายของศัตรูรวมไปถึงการเข้าสู่สงครามเมื่อมีความจำเป็น ส่วนทางจิตวิทยาก็คือ ผลสะท้อนจากความคิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ต่อกิจกรรมต่างๆของประเทศซึ่งทำให้ความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงกับประเทศอื่นๆคงอยู่ต่อไป

ค่านิยมพื้นฐานของสหรัฐอเมริกาถูกแสดงออกให้เห็นโดยนโยบายต่างประเทศซึ่งจุดประสงค์ของนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาก็เป็นไปเพื่อรักษาความมั่นคงแห่งชาติอันเป็นผลประโยชน์แห่งชาติที่สำคัญ และเป็นการป้องกันภาวะที่เป็นอันตรายต่อสหรัฐอเมริกาและรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับประเทศอื่นๆ เพื่อสร้างสภาวะที่เอื้ออำนวยต่อผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐอเมริกาด้วย³

นโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกายุคหลังสงครามเย็นในสมัยประธานาธิบดีบิล คลินตัน มีประเด็นที่สำคัญที่ตอกย้ำความเป็นผู้นำของสหรัฐอเมริกาในโลกเพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐอเมริกาในโลกหลังสงครามเย็น อย่างเช่น สุนทรพจน์ของประธานาธิบดีบิล คลินตันที่เห็นว่า

“โลกหลังสงครามเย็นที่เต็มไปด้วยปัญหาคุกคามความสงบสุขของมนุษยชาติ ทำให้สหรัฐอเมริกา ต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหเหล่านี้เพื่อรักษาผลประโยชน์ของสหรัฐอเมริกาและประเทศอื่นๆในประชาคมโลก และแม้ว่าสหรัฐอเมริกาต้องเผชิญกับปัญหาภายในเป็นจำนวนมากก็ตาม แต่เราก้ยังคงเป็นพลังที่เข้มแข็งที่สุดในโลกในการสร้างสันติภาพ อีสรภาพ ความมั่นคง และความมั่งคั่งให้เกิดขึ้น”⁴

จากสุนทรพจน์ข้างต้นยังสามารถวิเคราะห์ได้ว่า นโยบายความมั่นคงแห่งชาติคือส่วนหนึ่งของนโยบายพื้นฐานของรัฐบาลที่ตระหนักเกี่ยวกับการพัฒนาอย่างเป็นระยะๆ และการดำเนินยุทธศาสตร์แห่งชาติเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมทางทหารที่เอื้ออำนวยต่อผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐ

³ Ibid., p. 8.

⁴ President Clinton, “American Leadership and Global Change,” (Address at the Centennial Celebration, American University, Washington D.C., February 26, 1993) in US Department of State Dispatch 4, (March 1, 1993) : 113.

อเมริกา นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเป็นส่วนที่จำเป็นในการป้องกันการใช้กำลังทางทหารของศัตรู ที่พยายามจะขัดขวางกิจกรรมของสหรัฐอเมริกาในการแสวงหาผลประโยชน์แห่งชาติอีกด้วย

สำหรับภูมิภาคยุโรป สหรัฐอเมริกาได้พยายามรักษาบทบาทของตนไว้ในภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทในองค์การเนโต เพราะองค์การเนโตเป็นพันธมิตรทางทหารที่มีความสำคัญมากที่สุดของสหรัฐอเมริกา⁵ นอกจากสหรัฐอเมริกาจะตระหนักว่าเสถียรภาพและสันติภาพในยุโรป ยังเผชิญกับภัยคุกคามที่สำคัญ เช่น ความล้มเหลวทางการเมือง การต่อต้านชาติพันธุ์ และความแตกแยกทางชนชาติที่ก่อให้เกิดความรุนแรงนั้น ก็ยังมีภัยจากการแพร่ขยายอาวุธ ความเสื่อมโทรมทางด้านสิ่งแวดล้อม และการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรอย่างรวดเร็ว ซึ่งบรรดาภัยคุกคามเหล่านี้เป็นอันตรายต่อผลประโยชน์ที่สำคัญของสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ยังมีอยู่ในยุโรปในฐานะตลาดรองรับสินค้าและอุตสาหกรรมของชาวอเมริกัน มีผลทำให้สหรัฐอเมริกาตระหนักว่าความมั่นคงของยุโรปเป็นสิ่งสำคัญต่อความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาด้วย⁶

จากทั้งหมดข้างต้นค่านิยมพื้นฐานของสหรัฐอเมริกาได้ถูกแสดงออกทางผลประโยชน์แห่งชาติอันได้แก่ สันติภาพ การส่งเสริมและการสนับสนุนการขยายตัวของระบอบประชาธิปไตย โดยผ่านนโยบายต่างประเทศ ซึ่งทำให้สหรัฐอเมริกาจึงยังคงมีภารกิจผูกพันอยู่กับพันธมิตรในยุโรปตะวันตก โดยอาศัย “ความจำเป็นในการคงอยู่ขององค์การเนโต” เป็น “ข้ออ้าง” ที่เปิดโอกาสให้ตนสามารถดำเนินบทบาททางด้านความมั่นคงในยุโรปต่อไป หรือเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนต่อไปนั่นเอง

4.2 ผลประโยชน์ที่สหรัฐอเมริกาได้จากยุโรปในการคงสมาชิกภาพในองค์การเนโต

แม้ว่าจะเกิดความเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่และมากมายในภูมิภาคยุโรป แต่ว่าผลประโยชน์ของสหรัฐอเมริกาในยุโรปไม่เคยเปลี่ยนแปลงไป โดยองค์การเนโตเป็นและจะยังคงเป็นต่อไปของเสาหลักของความเกี่ยวพันของสหรัฐอเมริกาในยุโรปและเป็นแกนของความมั่นคงสำหรับสองฟากฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติก สหรัฐอเมริกามีผลประโยชน์ที่คงทนอยู่ในยุโรปไม่ว่าจะเป็นการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ซึ่งทำให้สหรัฐอเมริกาต้องการส่งเสริมการขยายตัวของประชาธิปไตยและระบบเศรษฐกิจแบบตลาดในประเทศอื่นๆ เนื่องจากเล็งเห็นว่าความมั่นคงในระยะ

⁵ Gary L. Geipel and Robert A. Manning, eds., *Rethinking the Transatlantic Partnership : Security and Economics in a New Era*, (Indiana : Hudson Institute, 1996), p. 1.

⁶ William J. Clinton, *A National Security Strategy of Engagement and Enlargement 1995 – 1996*, p. 109.

ยาวของยุโรปสอดคล้องกับสหรัฐอเมริกา การที่สหรัฐอเมริกาสนับสนุนระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยและระบบเศรษฐกิจแบบตลาด เพราะตระหนักว่าประเทศประชาธิปไตยที่พัฒนาแล้วจะไม่ทำสงครามกันเอง นอกจากนี้ประเทศในยุโรปตะวันออกและรัฐอิสระที่เพิ่งเริ่มพัฒนาประชาธิปไตย และพัฒนาเศรษฐกิจยังต้องการความช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกาอยู่ ดังนั้นการส่งเสริมการขยายตัวของประชาธิปไตยและระบบเศรษฐกิจแบบตลาดในประเทศต่างๆในภูมิภาคยุโรปตะวันออกและยุโรปกลางนับได้ว่าเป็นการเตรียมพร้อมและวางรากฐานทางด้านความมั่นคงในยุโรป

นอกจากนั้นสหรัฐอเมริกายังสนับสนุนการเพิ่มสมาชิกทางยุโรปตะวันออกเข้าอยู่ในสหภาพยุโรป เนื่องจากสหภาพยุโรปยังคงเป็นหุ้นส่วนที่จำเป็นทางด้านการค้า การทูต และความมั่นคง และการเพิ่มสมาชิกครั้งนี้เป็นการทำลายสิ่งกีดขวางซึ่งแบ่งแยกตะวันออกและตะวันตก ซึ่งจะทำให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันด้านความมั่นคงในยุโรปขยายวงกว้างขึ้นอีกด้วย

4.2.1 ความสำคัญของยุโรปด้านความมั่นคง

สภาพแวดล้อมระหว่างประเทศนับตั้งแต่ ค.ศ.1990 เป็นต้นมา จะเห็นได้ว่าภูมิภาคยุโรปยังคงประสบกับ “ความไม่แน่นอน” ของสถานการณ์ความมั่นคงภายในอันมีผลมาจากการฟื้นตัวของกลุ่มประเทศยุโรปตะวันออกซึ่งกำลังพัฒนาประเทศไปสู่ระบอบการเมืองแบบประชาธิปไตยและระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ความแตกแยกระหว่างกลุ่มเชื้อชาติ การมีอาวุธนิวเคลียร์ไว้ในครอบครองในประชาคมแห่งรัฐอิสระอดีตสหภาพโซเวียต เช่น สหพันธรัฐรัสเซีย เบลารุส คาซัคสถาน และยูเครน เหล่านี้ทำให้องค์การเนโทต้องรักษาความเป็นองค์การป้องกันร่วมกันเอาไว้ ซึ่งจากการคงสถานะเดิมขององค์การเนโทเช่นนี้ก็เป็นการเอื้อโอกาสให้สหรัฐอเมริกาแสดงบทบาทของประเทศมหาอำนาจในการดำเนินบทบาทด้านความมั่นคงในภูมิภาคยุโรป ดังจะเห็นได้ว่าตลอดระยะเวลาสี่ทศวรรษที่ผ่านมาตั้งแต่ค.ศ.1948 - 1990 กลุ่มประเทศยุโรปซึ่งคาดว่าจะถูกครอบงำโดยจากลัทธิคอมมิวนิสต์แต่ก็ไม่ได้ถูกครอบงำเพราะยุโรปตะวันตกมีความแข็งแกร่งทางการเมืองอย่างมาก และมีองค์การเนโทเป็นกันชนไว้ ทำให้คอมมิวนิสต์มิได้คุกคามอย่างจริงจัง มีการถ่วงดุลอย่างดีระหว่างคอมมิวนิสต์กับยุโรปตะวันตกจนไม่เกิดสงครามเลยระหว่างช่วงค.ศ.1949 - 1990 และสหรัฐอเมริกาก็คือผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการปกป้องคุ้มครองประเทศเหล่านี้ให้พ้นจากลัทธิดังกล่าว โดยอาศัยการจัดตั้งองค์การป้องกันร่วมกันอย่างองค์การเนโทขึ้นมา ทั้งนี้การแสดงบทบาท “ผู้นำ” และ “ความเป็นมหาอำนาจทางทหาร” ของสหรัฐอเมริกาในภูมิภาคยุโรปเมื่อสมัยสงครามเย็นสะท้อนออกมาใน 2 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. การให้ผู้บัญชาการทหารสูงสุดของสหรัฐอเมริกาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารสูงสุดในยุโรป (Supreme Allied Commander Europe : SACEUR) มาโดยตลอด
2. การดำเนินยุทธศาสตร์ทางทหาร Massive retaliation theory ในช่วงทศวรรษ 1950 ซึ่งสหรัฐอเมริกาจะใช้อาวุธปรมาณูของตนในการในการป้องกันกลุ่มรัฐพันธมิตรยามเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ เป็นต้น

อาจตั้งข้อสังเกตได้ว่า การจัดแนวคิดและโครงสร้างให้องค์การเนโทเป็นองค์การเพื่อการป้องกันร่วมกันอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอ หากต้องอาศัยความเป็นมหาอำนาจและการแสดงบทบาทผู้นำของสหรัฐอเมริกาประกอบไปด้วย การทำหน้าที่ของสหรัฐอเมริกาในฐานะ “ผู้คุ้มกัน” ทำให้กลุ่มประเทศยุโรปตะวันตกเกิดความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย เนื่องจากการคงอยู่ของสหรัฐอเมริกาในภูมิภาคนี้เปรียบเสมือนการนำรัฐพันธมิตรอื่นๆมาอยู่ใต้ “ร่มเงาของอเมริกา” (American Umbrella) ซึ่งวิลเลียม ซาฟราน (William Safran) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า

“ ร่มคันนี้ของสหรัฐอเมริกาเป็นร่มที่มีประสิทธิภาพสูงยิ่งนักเพราะสามารถป้องกันประเทศสมาชิกในยุโรปตะวันตกให้รอดพ้นจากการคุกคามของสหภาพโซเวียตได้เป็นผลสำเร็จ”⁷

ดังนั้น การปฏิบัติการกิจด้านความมั่นคงขององค์การเนโทในยุคที่ภูมิภาคยุโรปยังคงประสบกับปัญหาความไม่มั่นคงภายในอยู่ ก็จำเป็นต้องอาศัยระบบการป้องกันร่วมกันที่มีสหรัฐอเมริกาเป็นตัวแสดงนำเช่นในสมัยสงครามเย็น เนื่องจากบทบาทของสหรัฐอเมริกาในภูมิภาคยุโรปเป็นองค์ประกอบสำคัญ และ”หากปราศจากสหรัฐอเมริกาแล้วยุโรปจะไม่สามารถสร้างสมดุลทางอำนาจให้เกิดขึ้นได้ในภูมิภาค”⁸

⁷ William Safran, “Western Europe and the United States : Reciprocal Diffusion, Convergence, and the Prospects of a Non – Military Atlanticism,” in Steven Bethlen and Ivan Volgyes, eds., *Europe and the Superpower: Political, Economic and Military Policies in the 1980s*, (Boulder : Westview Press, 1985), p. 11.

⁸ Henry Kissinger, “Expand NATO Now,” *Washington Post*, (19 December 1994) cited in Adam Daniel Rotfeld, “Europe the Multilateral Security Process,” *SIPRI Yearbook 1995 : Armaments, Disarmament and International Security*, (Oxford : Oxford University Press, 1995), p. 269.

นอกจากนั้น หากพิจารณาในอีกแง่มุมหนึ่งจะเห็นได้ว่าการที่สหรัฐอเมริกาสนับสนุนให้องค์การเนโตดำเนินบทบาททางด้านความมั่นคงต่อไปในภูมิภาคยุโรปในฐานะองค์การเพื่อการป้องกันร่วมกันนั้น เป็นยุทธวิธีหนึ่งที่เอื้อให้สหรัฐอเมริกาสามารถดำเนินนโยบายต่อภูมิภาคดังกล่าวได้ในรูปแบบของ “การเกี่ยวข้อสัมพันธ์” (engagement) และในขณะเดียวกันก็เป็นการสร้าง “ความชอบธรรม” (legitimacy) ให้แก่การคงสถานะของความเป็นองค์การเพื่อการป้องกันร่วมกันขององค์การเนโต และการดำรงสถานะภาพความเป็นผู้นำทางการทหารของสหรัฐอเมริกาในภูมิภาคดังกล่าวด้วย

การแสวงหาความชอบธรรมในลักษณะข้างต้นเป็นความปรารถนาของสหรัฐอเมริกาที่ต้องการให้คงสถานะเดิมขององค์การเนโต และคงบทบาทของตนในร่างขององค์การเนโตให้ดำเนินไปอย่างถูกต้องตามหลักนิติบัญญัติ (de jure) และได้รับการยอมรับจากกลุ่มประเทศในภูมิภาคดังกล่าว นอกจากนี้ยังอาจกล่าวได้ว่าเป็นความจำเป็นของสหรัฐอเมริกาที่ต้องสร้างความชอบธรรมให้เกิดขึ้นหากตนยังเชื่อว่า “ยุโรปในศตวรรษที่ 21 ยังคงต้องการให้สหรัฐอเมริกาและองค์การเนโตเป็นองค์ประกอบหนึ่งในกิจการด้านความมั่นคงของยุโรปต่อไป”⁹

ทั้งนี้ เนื่องจากการคงสถานะภาพของความเป็นมหาอำนาจทางการทหารของสหรัฐอเมริกา และการคงสถานะเดิมขององค์การเนโตในฐานะขององค์การเพื่อการป้องกันร่วมกันในยุคหลังสงครามเย็น มีความแตกต่างไปจากการแสดงบทบาทเดียวกันนี้ในสมัยสงครามเย็น กล่าวคือในช่วงศตวรรษที่ 1950 ถึง 1980 ภูมิภาคยุโรปต้องประสบกับภัยคุกคามจากการแผ่ขยายอิทธิพลของลัทธิคอมมิวนิสต์ของอดีตสหภาพโซเวียต การปฏิบัติการกิจของสหรัฐอเมริกาและองค์การเนโตจึงเป็นไปในรูปแบบของการร่วมกันป้องกันและป้องปรามภัยคุกคามดังกล่าว แต่มาในยุคที่ระบอบคอมมิวนิสต์ได้สลายตัวไปจากภูมิภาคแล้ว การทำหน้าที่ทางด้านความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาและองค์การเนโต จึงเป็นการร่วมกันเตรียมรับมือกับความหลากหลายของปัญหาความมั่นคงภายในภูมิภาค ตลอดจนร่วมกันป้องกันและป้องปรามวิกฤตการณ์ความขัดแย้งต่างๆ ที่ภูมิภาคยุโรปกำลังเผชิญอยู่ มิใช่เป็นการตั้งรับภัยคุกคามที่มาจากทิศทางเดียวเหมือนเช่นในสมัยสงครามเย็น การรวมตัวของ 16 ประเทศสมาชิกขององค์การเนโตในรูปแบบขององค์การเพื่อการป้องกันร่วมกันต่อไปยังนับเป็นวิธีทางหนึ่งที่ทำให้การกีดกันอดีตสหภาพโซเวียตและการควบคุมเยอรมนีดำเนินไปพร้อมๆ กันในลักษณะของ “double containment”¹⁰

⁹ Richard Holbrook, "American, a European Power," *Foreign Affairs*, 2 (March/April 1995) : 38.

¹⁰ Stephen F. Szabo, *The Diplomacy of German Unification*, (New York : St'Martin Press, 1992), p. 4 cited in Micheal Mandelbaum, *The Dawn of Peace in Europe*, (New York : The Twentieth Century Fund, 1996), pp. 12 – 13.

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าภูมิภาคยุโรปมีความสำคัญต่อสหรัฐอเมริกาในการแสดงบทบาทของความเป็นมหาอำนาจในโลก ที่ผู้นำเป็นหลักประกันให้กับภูมิภาคยุโรปทางด้านความมั่นคงที่ยุโรปจะขาดสหรัฐอเมริกาไปไม่ได้ รวมไปถึงการสร้างความมั่นคงให้กับสหรัฐอเมริกาเองว่ายุโรปจะไม่กลับไปเป็นภัยคุกคามต่อสหรัฐอเมริกาเหมือนในช่วงสงครามเย็นที่ผ่านมาอีกครั้งหนึ่ง และภูมิภาคยุโรปยังเป็นเวทีให้กับสหรัฐอเมริกาในการแสดงบทบาทต่างๆ อีกด้วย

นอกจากนั้น จากส่วนประกอบหนึ่งของการปรับเปลี่ยนองค์การเนโท ก็คือ ความพยายามขยายจำนวนสมาชิกองค์การเนโท ก็เป็นการกระทำที่แสดงให้เห็นถึงผลประโยชน์ที่สหรัฐอเมริกาได้รับจากยุโรปโดยผ่านการเพิ่มจำนวนสมาชิกองค์การเนโท โดยสามารถวิเคราะห์ห้ออกได้เป็น 5 ประเด็นหลักๆ ดังนี้¹¹

ประการที่ 1 การขยายสมาชิกองค์การเนโทเป็นการทำให้องค์การเนโทมีความเข้มแข็งในด้านการป้องกันร่วมกันและมีความสามารถในการเผชิญหน้ากับภัยคุกคามความมั่นคงชนิดใหม่ที่จะเกิดขึ้น เนื่องจากการป้องกันร่วมกันระหว่างยุโรปกับสหรัฐอเมริกาเป็นศูนย์กลางความเกี่ยวพันของสหรัฐอเมริกาต่อยุโรป ยุโรปเป็นผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาที่ขาดไม่ได้มาตลอดศตวรรษนี้ และยังคงเป็นต่อไป การเตรียมเพิ่มประเทศโปแลนด์ ฮังการี และสาธารณรัฐเช็กเข้าไปในพันธมิตรองค์การเนโทจะสร้างความเข้มแข็งให้กับความมั่นคง เพิ่มความสามารถขององค์การเนโทในการปฏิบัติการตามหลักการขององค์การเนโทในการป้องกันร่วมกันให้ประสบความสำเร็จ ตอบสนองต่อภัยคุกคามความมั่นคงที่ขยายขอบเขตออกไป และลดความเป็นไปได้ที่จะเกิดความขัดแย้งอื่นๆ ขึ้นในยุโรป ซึ่งจากสิ่งเหล่านี้สามารถยืนยันได้ว่าสหรัฐอเมริกายังสามารถคงอยู่ต่อไป และการขยายสมาชิกขององค์การเนโทนี้ ประเทศต่างๆ จะแบ่งความรับผิดชอบกันในการปฏิบัติการตามหลักการขององค์การเนโท และป้องกันความท้าทายความมั่นคงใหม่ เช่น การแพร่กระจายอาวุธ ความขัดแย้งด้านเชื้อชาติและผู้ก่อการร้าย สมาชิกใหม่ขององค์การเนโทจะกระทำการป้องกันผลประโยชน์ให้กับสหรัฐอเมริกาและยุโรปเหมือนที่สมาชิกองค์การเนโทปัจจุบันกระทำอยู่และในทางกลับกันสหรัฐอเมริกาและประเทศสมาชิกองค์การเนโทปัจจุบันก็จะทำการป้องกันผลประโยชน์ให้กับสมาชิกใหม่ด้วย การขยายจำนวนสมาชิกขององค์การเนโทได้เคยกระทำมาแล้ว 3 ครั้ง และแต่ละครั้งองค์การเนโทก็แข็งแกร่งขึ้น การเพิ่มประเทศใหม่เข้าไปจึงเป็นสิ่งที่สมควรกระทำเป็นอย่างมาก

ประการที่ 2 การขยายจำนวนสมาชิกองค์การเนโทจะทำให้องค์การแข็งแกร่งขึ้น เนื่องจากประเทศพันธมิตรจำเป็นต้องเพิ่มกองทัพของประเทศตนเข้าร่วมในกองกำลังขององค์การเนโทด้วย

¹¹ US Department of State, Why NATO Enlargement Is in American's National Interests, (19 February 1998) available from <http://www.state.gov/www/regions/eur/natoindex.html>. INTERNET, accessed 13 August 2000.

ความสมัครใจ โดยมีเป้าหมายเพื่อกระจายความมั่นคงออกไปให้ทั่วภูมิภาค ดังที่ได้แสดงให้เห็นจากการกระจายกองทหารมากกว่า 1,000 นาย เข้าร่วมปฏิบัติการในประเทศบอสเนีย การทหารและเครื่องมือยุทธศาสตร์ของประเทศเหล่านี้จะพัฒนาความสามารถขององค์การเนโตในการปฏิบัติการร่วมกันและปฏิบัติการอื่นๆ ให้ลุล่วงไป

ประการที่ 3 การขยายสมาชิกขององค์การเนโตจะเสริมความมั่นคงและประชาธิปไตยในยุโรป เนื่องจากกระบวนการของการเข้าร่วมเป็นสมาชิกจะต้องมีการแก้ไขความขัดแย้งไม่ว่าจะเป็นเรื่องพรมแดนหรือความขัดแย้งเรื่องเชื้อชาติสงบเสียก่อน นำกฎหมายที่ให้พลเรือนเป็นพลังที่ใหญ่กว่าควบคุมเหนือทหาร เลิกนโยบายชาตินิยม และมีการป้องกันและคุ้มครองอย่างกว้างขวางมากขึ้นต่อชนกลุ่มน้อยในประเทศ ซึ่งการกระทำเหล่านี้มิได้เป็นเพียงการทำให้ยุโรปมีความมั่นคง มีอิสรภาพ และมีประชาธิปไตยที่กว้างขวางมั่นคงมากขึ้น แต่ยังสร้างสภาวะที่ดีขึ้นในระยะยาวสำหรับการค้าและการลงทุนของสหรัฐอเมริกาด้วย

ประการที่ 4 การขยายสมาชิกขององค์การเนโตจะลบล้างเส้นแบ่งแยกยุโรปที่สตาลินได้ทำขึ้น การขยายสมาชิกขององค์การเนโตจะช่วยป้องกันการเกิดบริเวณของความไม่มั่นคงในภูมิภาคยุโรป ซึ่งจะเป็นสิ่งสำคัญที่เลวร้ายที่สุดของศตวรรษนี้ การขยายสมาชิกขององค์การเนโตเป็นการหล่อหลอมความสัมพันธ์ที่สร้างสรรค์กับสหพันธรัฐรัสเซียซึ่งจะทำให้เกิดการปรึกษาหารือหรือระหว่างกัน ร่วมมือกันทำกิจกรรมในกิจกรรมที่เป็นไปได้ การขยายสมาชิกขององค์การเนโตจะลบล้างเส้นแบ่งในยุโรปและเป็นการแสดงออกที่มองเห็นได้ของความเกี่ยวพันของสหรัฐอเมริกาในการคงอยู่ในยุโรปต่อการเป็นผู้ นำในการสร้างความปลอดภัยมากขึ้นและมั่นคงมากขึ้นในบริเวณ 2 ฝากฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติกสำหรับศตวรรษที่ 21

ประการที่ 5 การขยายสมาชิกขององค์การเนโตเป็นการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศภายในยุโรปกลางและยุโรปตะวันออก การปรากฏขึ้นของความร่วมมือกับองค์การเนโตและความปรารถนาที่จะเข้าร่วมเป็นพันธมิตรของค่านั้น ได้ให้แรงกระตุ้นในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศยุโรปกลางและยุโรปตะวันออก ดังจะเห็นได้จากในไม่กี่ปีที่ผ่านมาได้เกิดข้อตกลงระหว่างประเทศของประเทศในภูมิภาคนี้ขึ้นหลายฉบับ โดยข้อตกลงเหล่านี้ช่วยให้ประเทศที่เคยเป็นศัตรูกันหันเข้ามาประนีประนอมกัน ซึ่งสิ่งนี้เป็นเหตุผลที่ทำให้เชื่อได้ว่าการขยายสมาชิกขององค์การเนโตควรที่จะดำเนินต่อไปเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ภายในยุโรปกลางและยุโรปตะวันออก และสามารถนำมาซึ่งผลประโยชน์ด้านความมั่นคงในระยะยาวไม่เพียงในประเทศยุโรปกลางและยุโรปตะวันออก

เท่านั้นแต่จะให้ประโยชน์กับทั้งสหรัฐอเมริกา ประเทศต่างๆในยุโรปตะวันตก สหพันธรัฐรัสเซีย ยูเครน และประเทศทั้งหมดทั่วทั้งภูมิภาค¹²

จากที่กล่าวมา การขยายสมาชิกขององค์การเนโทเป็นการช่วยส่งเสริมประชาธิปไตย และความมั่นคงให้กับยุโรปซึ่งเป็นผลประโยชน์ด้านความมั่นคงที่สหรัฐอเมริกามีอยู่ในภูมิภาคยุโรป เนื่องจากเมื่อพรมแดนยุโรปมีความมั่นคงมากขึ้นยุโรปซึ่งเหมือนเป็นทั้ง“กันชน”ทางด้านภูมิรัฐศาสตร์ และเป็นเวทีที่สหรัฐอเมริกาจะแสดงบทบาท “มหาอำนาจทางทหาร” เหล่านี้ ก็ทำให้สหรัฐอเมริกาสามารถรักษาผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของตนได้มากขึ้นด้วย

4.2.2 ความสำคัญของยุโรปด้านเศรษฐกิจ

ประเด็นหนึ่งในนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาต่อยุโรปในสมัยประธานาธิบดีบิล คลินตันนั้นก็เพื่อยกระดับการเติบโตทางเศรษฐกิจของตนเองในระดับโลก จึงให้ความสำคัญกับการลงทุนมากกว่าการบริโภค โดยการปรับปรุงนโยบายภายใน และส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำ G-7 ในการยกระดับการเติบโตของเศรษฐกิจโลกโดยการขยายการส่งออก การลงทุนและการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยี วัฒนธรรม และความคิดระหว่างกัน เนื่องจากสหภาพยุโรปเป็นตลาดการค้าการลงทุนขนาดใหญ่ และเป็นกลุ่มประเทศคู่ค้าที่สำคัญสำหรับสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้มาตรการหนึ่งซึ่งอาจช่วยให้ความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจดำเนินไปด้วยดีก็คือ การพยายามรักษาสัมพันธภาพที่ดีทางด้านความมั่นคงกับสหภาพยุโรปเอาไว้ เพราะการมีรากฐานความสัมพันธ์ที่ดีในด้านใดด้านหนึ่ง อาจส่งผลให้ความสัมพันธ์ในด้านอื่นๆ ซึ่งมีค้อยราบรื่นได้พัฒนาไปในทางที่ดีหรืออาจจะช่วยส่งเสริมให้ความสัมพันธ์อันดีที่มีต่อกันอยู่แล้วเป็นไปในทางบวกยิ่งขึ้น และทางฝ่ายสหรัฐอเมริกาเองก็จะต้องสูญเสียคู่ค้าที่สำคัญอย่างสหภาพยุโรปไปด้วย

การค้าเสรีจะส่งเสริมให้เกิดเศรษฐกิจแบบเปิดและประชาธิปไตย ซึ่งประชาธิปไตยนั้นก็ส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงตามมา การขยายบริเวณของความมั่นคงมิได้เป็นเพียงการลดภัยคุกคามความมั่นคงที่จะทำให้ลายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่จะเป็นการเพิ่มมูลค่าของผลประโยชน์โดยการพัฒนาให้เกิดตลาดใหม่ การค้าใหม่ และโอกาสของการลงทุนให้กับชาวอเมริกัน ดังนั้น

¹² Bureau of European and Canadian Affairs, US Department of States, Report to Congress on the Enlargement of North Atlantic Treaty Organization : Rationale, Benefits, Costs and Implications, (24 February 1997), available from http://www.state.gov/www/regions/eur/9702nato_report.html. INTERNET, accessed 25 February 1999.

การลงทุนในยุโรปตะวันออกและยุโรปกลางมีผลเทียบเท่ากับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ได้รับจากประเทศพันธมิตรองค์การเนโท เนื่องจากการเพิ่มโอกาสของการจ้างงาน การเพิ่มทางเลือกของสินค้า และผลกำไรจากการส่งออกและการลงทุน

จากตัวอย่างในอดีตที่ผ่านมา ภายใต้ร่มเงาขององค์การเนโทที่มีสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำ องค์การเนโทก็ได้เคยสร้างบรรยากาศทางเศรษฐกิจของยุโรปให้เกิดความมั่นคงและปลอดภัยต่อการลงทุนมาแล้ว ในช่วงเวลานั้นซึ่งเป็นช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เศรษฐกิจของยุโรปตะวันตกได้ถูกสร้างขึ้นใหม่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมและพรรคการเมือง โดยมีองค์การเนโทเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ทำให้เศรษฐกิจของยุโรปเกิดขึ้นใหม่ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างของแผนการมาร์แชล (Marshall Plan) ซึ่งสหรัฐอเมริกาต้องใช้เวลาถึงประมาณ 4 ปีและอุทิศเงินประมาณ 13 พันล้านเหรียญสหรัฐในการให้ความช่วยเหลือตามแผนการดังกล่าวเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจให้แก่ประเทศต่างๆในยุโรป¹³

ดังนั้นเมื่อสหภาพโซเวียตล่มสลายลงทำให้ประเทศในภูมิภาคยุโรปตะวันออกและประเทศในอดีตสหภาพโซเวียตพยายามปรับเปลี่ยนการดำเนินการทางเศรษฐกิจแบบเปิดมากขึ้นและการที่สหภาพยุโรปก็มีนโยบายที่จะส่งเสริมการค้าเสรีโดยการขยายจำนวนสมาชิกของสหภาพยุโรปโดยการเข้าไปในภูมิภาคยุโรปตะวันออกนั้นจึงทำให้สหรัฐอเมริกาให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่

จากที่ผ่านมาชาวอเมริกันเกือบ 3 ล้านคนเป็นลูกจ้างในบริษัทยุโรปและแรงงาน 1.5 ล้านคนทำงานในด้านที่ส่งเสริมการส่งออกของสหรัฐอเมริกาไปสู่ยุโรป นอกจากนั้นประมาณ 50% ของการลงทุนทางตรงของสหรัฐอเมริกาอยู่ในยุโรปและมากกว่า 60% ของการลงทุนทางตรงในสหรัฐอเมริกามาจากยุโรป โดยยุโรปเป็นลูกค้าลำดับที่ 2 ของสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ.1993 โดยมีส่วนแบ่งถึง 31% ของการส่งออกสินค้าและบริการของสหรัฐอเมริกา และยุโรปก็ยังคงเป็นผู้ส่งสินค้าและบริการให้กับสหรัฐอเมริกา ในปีค.ศ.1993 เป็นส่วนแบ่งถึง 29% ของการนำเข้าสินค้าและบริการของสหรัฐอเมริกา¹⁴

¹³ Joshua Maravchik, "NATO's Impact on Democratic, Economic Institutions," *USIA Electronic Journal*, 2 (October 1997), available from <http://usinfo.state.gov/journals/itps/1097/itpe/pi4m.marav.htm>. INTERNET, accessed 23 July 2000.

¹⁴ William J. Perry, *America's Enduring Interests in Europe*, available from http://www.defenselink.mil/pubs/europe/chapter_1.html. INTERNET, accessed 24 February 1999.

สหภาพยุโรปเป็นหุ้นส่วนทางการค้าที่สำคัญสำหรับสหรัฐอเมริกา ทั้งในด้านการนำเข้าจากสหรัฐอเมริกาและการส่งออกไปสู่สหรัฐอเมริกา มาเป็นเวลากว่า 3 ทศวรรษ ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 1

ตารางที่ 1 : ดุลการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกากับสหภาพยุโรป ตั้งแต่ปีค.ศ. 1958 – 92 (ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา)

	EU		
	Exports	Imports US	Trade Balance
1958	2,726	4,252	-1,526
1960	3,480	5,290	-1,810
1965	5,273	8,613	-3,340
1970	9,773	13,425	-3,652
1975	14,058	23,391	-9,333
1983	52,202	52,654	-6,452
1984	73,701	67,112	+6,589
1985	85,523	68,942	+16,581
1986	75,151	56,643	+18,508
1987	71,899	56,213	+15,686
1988	71,809	68,349	+3,460
1989	78,020	83,660	-5,640
1990	76,561	85,182	-8,621
1991	71,199	91,941	-20,742
1992	73,917	86,776	-12,859

แหล่งที่มา : Eurostat (1993), p. 4-5.

และการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกากับสหภาพยุโรปได้มีเพิ่มขึ้นจากปีค.ศ. 1991 ถึงปีค.ศ. 1998 ถึง 61%

ตารางที่ 2 : การค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป ในทศวรรษ 1990 (พันล้านดอลลาร์)

	Total Trade	US exports to EU	EU exports to US	US trade deficit with E
1991	201.4	108.4	93.0	15.4
1992	209.0	107.8	101.2	6.6
1993	207.0	101.5	105.5	(4.0)
1994	227.2	107.8	119.5	(11.7)
1995	255.5	123.7	131.9	(8.2)
1996	270.7	127.7	142.9	(15.2)
1997	298.3	140.8	157.5	(16.8)
1998	325.4	149.0	176.4	(27.3)

แหล่งที่มา : US International Trade Administration, 1999 (<http://www.ita.doc.gov>)

แม้ว่าการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกากับสหภาพยุโรปจะเพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วงตั้งแต่ปีค.ศ. 1991 เป็นต้นมานั้น สหรัฐอเมริกาก็มีการขาดดุลการค้าสหภาพยุโรปมาตลอดตั้งแต่ปีค.ศ. 1993 เช่นกัน อย่างไรก็ตามทั้งสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปก็ยังคงเป็นนักลงทุนจากต่างประเทศที่ใหญ่ที่สุดของกันและกันอยู่ ดังจะเห็นได้จากปีค.ศ. 1998 สหรัฐอเมริกาเข้าไปลงทุนทางตรงในสหรัฐอเมริกาทั้งหมดมีมูลค่า 434 พันล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งเป็น 44% ของการลงทุนต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา¹⁵ และในขณะเดียวกันสหภาพยุโรปได้เข้ามาลงทุนในสหรัฐอเมริกาเป็นมูลค่า 482 พันล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งคิดเป็น 59% ของการลงทุนทางตรงทั้งหมดที่เข้ามาในสหรัฐอเมริกา¹⁶

อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐอเมริกากับสหภาพยุโรปก็มีความขัดแย้งเกิดขึ้นบ้าง เช่นในกรณีของวิกฤตการณ์ทางการเงินและเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นทั่วโลกในปีค.ศ. 1997 – 1998 โดยสหรัฐอเมริกาเห็นว่าสหภาพยุโรปไม่ให้ความช่วยเหลือเท่าที่ควร สหภาพยุโรปควรที่จะมีการนำเข้าสินค้าจากประเทศในภูมิภาคเอเชียมากขึ้น เนื่องจากภูมิภาคเอเชียเป็นภูมิภาคที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์มากที่สุด ซึ่งจากการสรุปผลการเงินในเดือนสิงหาคม ค.ศ.1998 สหภาพยุโรปนำเข้าสินค้าจากเอเชียเป็นมูลค่า 164 พันล้านเหรียญสหรัฐ ในขณะที่สหรัฐอเมริกานำเข้าถึง 309 พันล้านเหรียญสหรัฐ และสหภาพยุโรปยังจำกัดการนำเข้าสินค้าประเภทแผ่นดิสก์ที่ผลิตจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้หวันและฮ่องกง และelectronic scales จากสิงคโปร์ รวมไปถึงเหล็กจากสหพันธรัฐรัสเซียด้วย ดังนั้นสหรัฐอเมริกาจึงรู้สึกที่สหภาพยุโรปควรที่จะแบ่งภาระในเรื่องของเศรษฐกิจโลกให้มากขึ้นหากต้องการได้รับการยอมรับให้เป็นตัวแสดงระหว่างประเทศ¹⁷

นอกจากการค้าและการลงทุนของสหรัฐอเมริกาที่มีในภูมิภาคยุโรปดังที่กล่าวไปนั้นสหรัฐอเมริกา ยังเห็นว่าการสนับสนุนการขยายสมาชิกของสหภาพยุโรปโดยการเข้าไปในภูมิภาคยุโรปกลางและยุโรปตะวันออกนั้นจะเป็นการสร้างหลักประกันทางด้านความมั่นคงอีกทางหนึ่ง หากว่าสมาชิกใหม่ที่เข้าไปร่วมกับสหภาพยุโรปยังมีได้เป็นสมาชิกในองค์การเนโต¹⁸ ดังจะเห็นได้จากคำ

¹⁵ US Bureau of Economic Analysis, "Direct Investment Positions for 1998 : Industry and Country Detail," Survey of Current Business, available from <http://www.bea.doc.gov/bea/ai/0799dip/maintext/htm>, INTERNET, accessed 1 October 2000.

¹⁶ Ibid.

¹⁷ Terrence R. Guay, *The United States and the European Union : The Political Economy of a Relationship*, (Sheffield : Sheffield Academic Press Ltd., 1999), pp. 82 – 83.

¹⁸ Anthony Laurence Gardner, *A New Era in US-EU Relation?*, p. 38.

กล่าวของรัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐอเมริกา นายวอร์เรน คริสโตเฟอร์ เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน ค.ศ. 1995 ว่า

“สหภาพยุโรปได้ทำการเปิดตลาดมากขึ้น ขยายเข้าไปในประเทศใหม่ที่กำลังปรับเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจมาเป็นแบบเปิดในยุโรปตะวันออกและยุโรปกลาง การกระทำเช่นนี้เป็นการสร้างการรับประกันอย่างแน่นอหนที่สุดในการสร้างความมั่นคงและความปลอดภัย”¹⁹

เนื่องจากประเทศส่วนใหญ่ในภูมิภาคยุโรปกลางและยุโรปตะวันออกยังต้องการการปฏิรูปเศรษฐกิจจากระบบเศรษฐกิจแบบปิดให้เป็นระบบเปิด ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลที่ทำให้สหรัฐอเมริกาสนับสนุนการขยายสมาชิกของสหภาพยุโรป โดยสหรัฐอเมริกาตระหนักว่าทั้งการขยายสมาชิกขององค์การเนโทและการขยายสมาชิกของสหภาพยุโรปสร้างความมั่นคงและความมั่นคงให้กับยุโรป ซึ่งควรจะดำเนินงานไปควบคู่กัน การขยายสมาชิกของสหภาพยุโรปเพียงอย่างเดียวมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอที่จะป้องกันรักษาผลประโยชน์ของสหรัฐอเมริกาด้านความมั่นคงในยุโรปในยุคหลังสงครามเย็นได้ เนื่องจากสหภาพยุโรปยังขาดความสามารถทางทหาร ซึ่งความสามารถทางทหารนี้ยังคงเป็นหัวใจขององค์การเนโทเพื่อรักษาความมั่นคงในยุโรป²⁰

หากการค้าเสรีได้เข้าไปวางรากฐานในยุโรปกลางและยุโรปตะวันออกประสบความสำเร็จ สิ่งที่สามารถคาดเดาได้ต่อไปอย่างมีเหตุผล ก็คือ การแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในภูมิภาคยุโรปจะมีอย่างเข้มข้นขึ้น และเนื่องจากการเข้าเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปนั้นได้มีการกำหนดกฎเกณฑ์ไว้ว่า ประเทศที่มาจากยุโรปกลางและยุโรปตะวันออกต้องปรับเปลี่ยนมาเป็นเศรษฐกิจแบบตลาด โดยกฎเกณฑ์นี้ทำให้เกิดการพัฒนาบรรยากาศการลงทุนให้กับสหรัฐอเมริกาและกระตุ้นให้เกิดความต้องการสินค้าออกจากสหรัฐอเมริกาเพื่อส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจด้วย²¹ และหากการขยายสมาชิกขององค์การเนโทได้มีการกระทำควบคู่ไปอย่างใกล้ชิดโดยความร่วมมือด้านความมั่นคงไม่ว่าจะผ่านหุ้นส่วนเพื่อสันติภาพ เป็นต้น ก็จะช่วยให้มีการวางราก

¹⁹ US Department of State, “Charting a Transatlantic Agenda for the 21st Century”, Speech of State Warren Christopher in Madrid on 2 June 1995.

²⁰ President Clinton to Questions from US Senators, Promoting Trans-Atlantic Security Through NATO Enlargement, October 1997, available from <http://usinfo.state.gov/journals/itps/1097/iipe/pj4clint.htm>. INTERNET, accessed 23 July 2000.

²¹ Anthony Laurence Gardner, A New Era in US-EU Relation?, p. 33.

ฐานความมั่นคงในยุโรปตะวันออกและยุโรปกลาง ซึ่งทำให้ประเทศเหล่านี้มีความดึงดูดสำหรับนักลงทุนมากขึ้นเช่นกัน

จากการพยายามขยายตัวของสหภาพยุโรปนี้ก็ทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ขึ้นในสหรัฐอเมริกาว่าเป็นการทำให้บริษัทยุโรปได้เปรียบในการส่งออกมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับบริษัทของชาวอเมริกัน เนื่องจากยังมีการกีดกันทางการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกากับยุโรปกลางและยุโรปตะวันออกอยู่ อย่างไรก็ตาม ก็เป็นการท้าทายให้บริษัทของชาวอเมริกันเข้าไปลงทุนทางอ้อมในยุโรปมากกว่าการลงทุนทางตรงในประเทศ นอกจากนี้ ยังมีการวิจารณ์กันอีกว่าบริเวณการค้าของสหภาพยุโรปกับยุโรปกลางและยุโรปตะวันออกก็จะเกิดประโยชน์ต่อผู้ส่งออกสินค้าจากสหรัฐอเมริกาไปยังยุโรปกลางและยุโรปตะวันออกรวมไปถึงระบบการค้าแบบหลายฝ่ายด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะในสถานการณ์ใด ผู้ส่งออกของสหรัฐอเมริกาที่จะส่งไปยังยุโรปตะวันออกและยุโรปกลางก็จะไม่เกิดความเดือดร้อนจากกำแพงภาษีเมื่อภูมิภาคยุโรปทั้งหมดบรรลุถึงการสร้างเศรษฐกิจแบบตลาด

รัฐบาลของประธานาธิบดีบิล คลินตันได้ให้การสนับสนุนการรวมยุโรปตะวันออกและยุโรปกลางให้เข้าไปอยู่ในสหภาพยุโรป ซึ่งจะเห็นได้จากนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาต่อภูมิภาคยุโรปจากหนังสือพิมพ์ Financial Times ว่า

“ ถ้าสหภาพยุโรปมีปฏิบัติการที่จะขยายตัวเข้าไปในยุโรปตะวันออก โดยการบูรณาการเข้ากับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคยุโรปกลางและยุโรปตะวันออกที่เคยเป็นคอมมิวนิสต์เข้ากับประเทศในยุโรปตะวันตกที่เป็นประชาธิปไตยเป็นสิ่งซึ่งเป็นประวัติศาสตร์และเป็นสิ่งที่วีรบุรุษได้กระทำขึ้น”²²

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การขยายตัวเข้าไปทางตะวันออกจะช่วยสร้างความมั่นใจในการพัฒนาภูมิภาค ไม่ว่าจะเป็นในด้านประชาธิปไตย ตลาดเสรี รวมไปถึงการที่สหภาพยุโรปจะแบกรับภาระทางการเงินในการพัฒนาครั้งนี้

อย่างไรก็ตาม รัฐบาลของบิล คลินตัน ก็มิได้แสดงความคิดเห็นว่าจะเมื่อไรที่สมควรต่อ

²² Lionel Barber, “Brussels Keeps Shut the Gates to the East.”, *The Financial Times*, (16 November 1995), p. 17.

สหภาพยุโรปที่จะเริ่มการขยายตัวเข้าไปทางตะวันออก เนื่องจากสหรัฐอเมริกาเห็นว่านี่เป็นประเด็นภายในสหภาพยุโรปเอง ซึ่งสหรัฐอเมริกามีอิทธิพลเพียงเล็กน้อยเท่านั้น โดยมุมมองของสหรัฐอเมริกาเห็นว่ากระบวนการเจรจาในการขยายตัวเข้าไปในยุโรปตะวันออกของสหภาพยุโรปก่อนสิ้นสุดทศวรรษนี้จะช่วยบรรเทาแรงกดดันจากการขยายตัวขององค์การเนโทเข้าไปในยุโรปตะวันออกได้ และจะช่วยรักษาให้การจัดการของสหรัฐอเมริกาในการขยายตัวขององค์การเนโทเกิดความแตกแยกน้อยที่สุดกับสหพันธรัฐรัสเซีย และหลีกเลี่ยงการทำลายการพัฒนาประชาธิปไตยของรัสเซียด้วย

สหรัฐอเมริกายังสนับสนุนยุโรปในการเพิ่มสมาชิกของสหภาพยุโรปในเงื่อนไขที่ว่า การเข้าเป็นสมาชิกใหม่ของสหภาพยุโรปก็ควรจะเป็นสมาชิกขององค์การสหภาพยุโรปตะวันตกไปพร้อมๆ กัน²³ เนื่องจากการเข้าเป็นสมาชิกในองค์การสหภาพยุโรปก่อนที่จะเข้าเป็นสมาชิกขององค์การเนโทจะเป็น "การประกันความมั่นคงทางหลังบ้าน" ได้อีกทางหนึ่ง เนื่องจากหากเกิดเหตุการณ์ไม่สงบขึ้นประเทศเหล่านี้ก็จะได้รับความช่วยเหลือทางทหารจากการเป็นสมาชิกขององค์การสหภาพยุโรปภายใต้กฎของสนธิสัญญาขององค์การสหภาพยุโรปตะวันตก และถ้าประเทศเหล่านั้นยังเป็นสมาชิกในองค์การเนโทด้วย สหรัฐอเมริกาก็จะเข้าป้องกันประเทศเหล่านั้นซึ่งเป็นการขยายการป้องกันภายใต้สนธิสัญญาขององค์การเนโท

4.2.3 ความสำคัญของยุโรปทางด้านสังคมและวัฒนธรรม

จากที่กล่าวมาแล้วเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานที่อยู่ภายในผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐอเมริกา ซึ่งส่วนหนึ่งของค่านิยมมาจากทางจิตวิทยาซึ่งเป็นส่วนที่สะท้อนให้เห็นถึงความคิดของประชาชนส่วนใหญ่ที่มีต่อกิจกรรมต่างๆ ของประเทศ ดังนั้นสังคมและวัฒนธรรมจึงมีผลต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาเพื่อรักษาผลประโยชน์ด้วย

เนื่องจากพลเมืองชาวอเมริกันส่วนใหญ่สืบทอดเชื้อสายมาจากยุโรป และแม้ว่าการสืบทอดทางวัฒนธรรมที่สหรัฐอเมริกาได้รับมาจะไม่สามารถรับรองได้อย่างชัดเจนว่าเป็นผลทำให้การทหารและการเมืองของสหรัฐอเมริกาเข้าไปเกี่ยวข้องกับยุโรป แต่สิ่งเหล่านี้มีบทบาทต่อทัศนคติของชาวอเมริกันที่มีต่อภูมิภาคยุโรป จากสถิติประชากรของสหรัฐอเมริกาใน ค.ศ. 1990 ประชากรทั้งหมดของสหรัฐอเมริกามีจำนวน 249 ล้านคน โดยจำนวนเหล่านี้มี 57% มีบรรพบุรุษมาจากยุโรป (ดูตา

²³ Anthony Laurence Gardner, A New Era in US-EU Relation?, p. 38.

ร่างที่ 3) ดังนั้นความสัมพันธ์ของสหรัฐอเมริกาต่อยุโรปและผลประโยชน์ด้านความมั่นคงที่มีร่วมกันระหว่างสหรัฐอเมริกากับพันธมิตรองค์การเนโทจึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อประชาชนอเมริกัน²⁴

ตารางที่ 3 สถิติประชากรสหรัฐอเมริกาที่อ้างว่าบรรพบุรุษและเชื้อชาติดั้งเดิมมาจากยุโรป

US Primary European Ancestry or Ethnic Origin	Million	Percent
German	45.6	18.3
Irish	22.7	9.0
English	22.7	9.0
Italian	11.3	4.5
Polish	6.5	2.6
French	6.2	2.5
Scot-Irish	4.3	1.7
Dutch	3.5	1.4
Scottish	3.3	1.3
Swedish	2.9	1.2
Norwegian	2.5	1.0
Welsh	1.0	0.4
Other Western European	5.1	2.1
Former Yugoslavia	0.8	0.3
3 Baltic States	0.6	0.2
Other-East European	3.5	1.4
Totals	142.6	57.3

Source : US Census, 1990

จากสถิติประชากรปีค.ศ. 1979 ที่รายงานเชื้อชาติของชาวอเมริกันแบบเชื้อชาติเดียว (single ancestry) จะเห็นได้ว่าเชื้อชาติที่สืบทอดกันมาของชาวอเมริกันส่วนใหญ่มีพื้นฐานมาจากประเทศพันธมิตรองค์การเนโทประมาณ 50% และหากพิจารณาจากทุกประเทศของยุโรปโดยไม่รวมสหภาพโซเวียตจะได้ประมาณ 58% ที่เป็นเชื้อชาติจากยุโรป และประมาณ 8% ของประชาชนชาวอเมริกันมีเชื้อสายมาจากประเทศแถบลาตินอเมริกา และไม่ถึง 2% มาจากเอเชีย (ดูตารางที่ 4)

²⁴ US Department of State, American's Enduring Interests in Europe, available from http://www.defenselink.mil/pubs/europe/chapter_1.html. INTERNET, accessed 24 February 1999.

ตารางที่ 4 American Reporting Single Ancestry

ANCESTRY	Persons Reported Single Ancestry	
	Number	Percent
Reported At Least One Specific Ancestry	96,496	100
Afro-American, African	15,057	15.6
American Indian	2,053	2.1
Asian Indian	156	0.2
Austrian	385	0.4
Belgian	113	0.1
Canadian	228	0.2
Chinese, Taiwanese	540	0.6
Czechoslovakian	794	0.8
Danish	438	0.5
Dutch	1,362	1.4
English	11,501	11.9
Filipino	525	0.5
Finnish	255	0.3
French	3,047	3.2
French Canadian	582	0.8
German	17,160	17.8
Greek	567	0.6
Hungarian	534	0.6
Iranian	103	0.1
Irish	9,760	10.1
Italian, Sicilian	6,110	6.3
Jamaican	158	0.2
Japanese	529	0.5
Korean	230	0.2
Lebanese	179	0.2
Lithuanian	317	0.3
Norwegian	1,232	1.3
Polish	3,498	3.6
Portuguese	493	0.5

Rumanian	132	0.1
Russian	1,496	1.6
Scandinavian	110	0.1
Scottish	1,615	1.7
Slavic	300	0.3
Spanish	9,762	10.1
Colombian	101	0.1
Cuban	558	0.6
Dominican	107	0.1
Mexican	5,889	6.1
Puerto Rican	1,107	1.1
Other Spanish	2,000	2.1
Swedish	1,216	1.3
Swiss	312	0.3
Ukrainian	231	0.2
Vietnamese	177	0.2
Welsh	455	0.5
West Indian	129	0.1
Yugoslavian	283	0.3
Other Specified Ancestry Groups	2,372	2.5

Source : US Department of Commerce, Bureau of Census, **Ancestry and Language in the United States : November 1979**, Special Studies Series, p. 23. No. 116 (Washington, DC : US Government Printing Office, 1982), p. 7.

หากพิจารณาจากรายงานประชากรที่มีหลายเชื้อชาติ (multiple ancestry) ก็จะมีเห็นได้ชัดเจน เช่นในปีค.ศ. 1980 ประมาณ 3 ใน 4 ของประชากรอเมริกันอ้างว่ามีเชื้อชาติผสมมาจากยุโรป (ดูตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 รายงานเรื่องเชื้อชาติแบบที่มีหลายเชื้อชาติของชาวอเมริกัน

Nation	Percentage of Those Reporting Ancestry	Percentage of Reporting Multiple Ancestry
German	28.8	66.8
Irish	24.4	77.7

English	22.3	71.3
Afro-American, African	9.0	7.0
Scottish	7.9	88.6
French	7.8	78.3
Italian, Sicilian	6.6	48.0
American Indian	5.3	79.3
Polish	4.7	58.5
Dutch	4.5	83.2
Mexican	3.7	11.9
Swedish	2.7	75.1
Norwegian	2.3	70.1
"other Spanish"	2.1	43.9
Russian	1.9	56.8
Welsh	1.4	82.3
Czechoslovakian	0.9	53.2
Danish	0.9	73.8
Hungarian	0.9	66.5
Puerto Rican	0.7	17.0
Swiss	0.7	74.6
Austrian	0.6	64.0
French Canadian	0.6	44.7
Greek	0.6	42.7
Lithuanian	0.5	61.9
Portuguese	0.5	47.9

Source : Donald J. Bogue, The Population of The United States : Historical and Future Projections (New York : The Free Press, 1985), p. 376 cited in Keith A. Dunn, In Defense of NATO, (Boulder : Westview Press, 1990), p. 52.

จากที่กล่าวมาจึงเห็นได้ว่าประชากรส่วนใหญ่ของชาวอเมริกันมีเชื้อสายมาจากชาวยุโรป โดยความเกี่ยวพันกันเช่นนี้ทำให้เป็นรากฐานสำคัญสำหรับความคิดและความรับผิดชอบของชาวอเมริกัน ซึ่งเป็นผลต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาต่อยุโรป ดังนั้นการสืบทอดทางเชื้อชาติและวัฒนธรรมของชาวยุโรปที่อยู่ในชาวอเมริกันจึงเป็นผลประโยชน์หนึ่งที่ยังอยู่ในชาวอเมริกัน

4.3 งบประมาณที่สหรัฐอเมริกาต้องใช้จ่ายจากความพยายามให้องค์การเนโทคงอยู่

แม้ว่าสหรัฐอเมริกาจะมีผลประโยชน์อยู่ในภูมิภาคยุโรปทั้งในด้านการเมืองและความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒนธรรมอยู่ในภูมิภาคยุโรปดังที่กล่าวข้างต้นก็ตาม แต่ผลประโยชน์ดังกล่าวก็ทำให้สหรัฐอเมริกาต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการนี้ด้วย

กระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกาได้ทำการประมาณค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกิดจากการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ใหม่ขององค์การเนโทที่สหรัฐอเมริกาและประเทศพันธมิตรต้องรับภาระ เช่น การขยายจำนวนสมาชิกขององค์การเนโท โดยค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่กระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกาได้ประเมินไว้อยู่บนพื้นฐานของสมมติฐาน ดังนี้

- ประเทศในภูมิภาคยุโรปตะวันออกและยุโรปกลางจะเข้าร่วมกับองค์การเนโท
- แนวคิดทางยุทธศาสตร์ขององค์การเนโทเป็นพื้นฐานสำหรับการเจรจาขยายจำนวนสมาชิก
- จากสถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันจึงไม่มีการตั้งฐานทัพแบบถาวรขององค์การเนโทในพรมแดนประเทศสมาชิกใหม่ อาจมีเพียงการฝึกและความร่วมมือด้านอื่นของกองทัพของประเทศพันธมิตรปัจจุบันกับสมาชิกใหม่ในพรมแดนของสมาชิกใหม่เท่านั้น
- ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการป้องกันร่วมกันจะคิดตั้งแต่ปีค.ศ.1997 – 2009 เนื่องจากการพัฒนาความสามารถของประเทศสมาชิกใหม่จำเป็นต้องใช้เวลา ซึ่งการพัฒนาความสามารถก็แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ การพัฒนาความสามารถขั้นเริ่มต้น เพื่อพัฒนาการทำงานร่วมกัน และการพัฒนาความสามารถขั้นเต็มที่ สมาชิกใหม่จะลดขนาดและปรับโครงสร้างใหม่และทำให้กองทัพมีความทันสมัยขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็เพิ่มความสามารถในการทำงานกับกองทัพขององค์การเนโทที่อยู่ในประเทศของตนและที่อื่นๆได้ ซึ่งการสร้างการพัฒนาความสามารถในขั้นนี้ได้ให้ผลประโยชน์สำหรับทั้งสหรัฐอเมริกาและประเทศพันธมิตรปัจจุบันและสมาชิกใหม่ เนื่องจากไม่มีการเพิ่มขึ้นของภัยคุกคามจากภายนอก
- กฎของการแบ่งค่าใช้จ่ายพื้นฐานขององค์การเนโทจะใช้สำหรับการจัดการป้องกันใหม่ๆ เช่น ประเทศสมาชิกองค์การเนโทแต่ละประเทศต้องรับผิดชอบในการจ่ายค่าบำรุงรักษาและปรับปรุงกองทัพของตนเองให้ทันสมัยเอง ส่วนค่าใช้จ่ายสำหรับโครงสร้างพื้นฐานจะถูกแบ่งจากกองทุนขององค์การเนโท²⁵

²⁵ Bureau of European and Canadian Affairs, US Department of States, Report to Congress on the Enlargement of North Atlantic Treaty Organization : Rationale, Benefits, Costs and Implications, (24 February 1997), available from http://www.state.gov/www/regions/eu/cr/9702nato_report.html. INTERNET, accessed 25 February 1999.

จากสมมติฐานดังกล่าว กระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกาประมาณค่าใช้จ่ายทั้งหมดโดยเริ่มตั้งแต่ปี 1997 – 2009 จะมีประมาณ 2.1 ถึง 2.7 พันล้านเหรียญสหรัฐต่อปี หรือทั้งหมดประมาณ 27 ถึง 35 พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยแบ่งรายละเอียดออกเป็น 3 ประการ

ประการที่ 1 ค่าใช้จ่ายสำหรับการปรับโครงสร้างทางทหารของประเทศสมาชิกใหม่ โดยค่าใช้จ่ายส่วนนี้จากปีค.ศ.1997 – 2009 ประมาณ 800 ล้านเหรียญสหรัฐ ถึง 1 พันล้านเหรียญสหรัฐต่อปี หรือรวมทั้งสิ้น 10 – 13 พันล้านเหรียญสหรัฐ

ประการที่ 2 การส่งเสริมความสามารถขององค์การเนโตในภูมิภาคยุโรป จากปีค.ศ.1997 - 2009 มีค่าใช้จ่ายประมาณ 600 – 800 ล้านเหรียญสหรัฐต่อปี หรือรวมเป็น 8 –10 พันล้านเหรียญสหรัฐ

ประการที่ 3 ค่าใช้จ่ายโดยตรงที่เกิดจากการขยายสมาชิกขององค์การเนโต นับจากปีค.ศ.1997– 2009 เฉลี่ยแล้วประมาณปีละ 700 – 900 ล้านเหรียญสหรัฐหรือรวมทั้งหมด 9 –12 พันล้านเหรียญสหรัฐ

จากการประมาณค่าใช้จ่ายของกระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกาข้างต้น ทำให้สหรัฐอเมริกาต้องเสียค่าใช้จ่ายต่างกันไปตามแต่ละประเด็น โดยในส่วนของค่าใช้จ่ายโดยตรงที่เกิดจากการขยายสมาชิกขององค์การเนโตที่เฉลี่ยไว้ประมาณ 700-900 ล้านเหรียญสหรัฐต่อปีหรือทั้งหมด 9-12 พันล้านเหรียญสหรัฐในช่วงระหว่างปีค.ศ.1997 – 2009 สหรัฐอเมริกาต้องแบ่งค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ประมาณ 150 –200 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกาต่อปี ในส่วนของค่าใช้จ่ายสำหรับปรับโครงสร้างทางทหารของประเทศสมาชิกใหม่ที่ประมาณไว้ว่า 10 –13 พันล้านเหรียญ และในส่วนของ การส่งเสริมความสามารถขององค์การเนโตในภูมิภาคที่ประมาณไว้ 8-10 พันล้านเหรียญสหรัฐ ใน 2 ส่วนนี้ขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของสหรัฐอเมริกาเอง เนื่องจากในบางส่วนสหรัฐอเมริกาก็เข้าไปมีส่วนร่วมอยู่แล้วไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมความสามารถขององค์การเนโตในภูมิภาคยุโรปซึ่งกองทัพของสหรัฐอเมริกาได้เข้าร่วมในการฝึกอยู่แล้ว เป็นต้น

ดังนั้นแม้ว่าความพยายามของสหรัฐอเมริกาที่จะขยายบทบาทขององค์การเนโตและบทบาทของตนในองค์การเนโต เพื่อรักษาผลประโยชน์ทั้งในด้านการเมืองความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ รวมถึงด้านสังคมวัฒนธรรมนั้น สหรัฐอเมริกาก็ต้องเสียงบประมาณในการดำเนินการด้วยเช่นกัน มิได้เป็นความพยายามเพื่อรับผลประโยชน์เพียงด้านเดียว